

UiO : **Institutt for informatikk**

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

INF1400

Kombinatorisk Logikk

Oversikt

- Binær addisjon
- Negative binære tall - 2'er komplement
- Binær subtraksjon
- Binær adder
 - Halvadder
 - Fulladder
 - Flerbitsadder
 - Carry propagation / carry lookahead
- Generell analyseprosedyre

Binær addisjon

Prosedyren for binær addisjon er identisk med prosedyren for desimal addisjon

Eksempel

Adder 5 og 13:

$$\begin{array}{r} 111 \\ 00101 \\ + 01101 \\ \hline = 10010 \end{array} \qquad \begin{array}{r} 05 \\ + 13 \\ \hline = 18 \end{array}$$

Negative binære tall

Mest vanlig representasjon: 2'er
komplement

Lar mest signifikante bit være 1 for
negative tall

Dette må være "avtalt" på forhånd

Eksempel:

4 bit kan representere tallene -8 til +7

7	0	1	1	1
6	0	1	1	0
5	0	1	0	1
4	0	1	0	0
3	0	0	1	1
2	0	0	1	0
1	0	0	0	1
0	0	0	0	0
-1	1	1	1	1
-2	1	1	1	0
-3	1	1	0	1
-4	1	1	0	0
-5	1	0	1	1
-6	1	0	1	0
-7	1	0	0	1
-8	1	0	0	0

2'er komplement

Setter **minus** foran et binært tall ved å **invertere** alle bittene og **plusse på 1**

Eksempel:

Finner -5:

$$\begin{array}{r} \text{invertert 5:} \quad 1\ 0\ 1\ 0 \\ + \quad 0\ 0\ 0\ 1 \\ \hline -5: \quad = \quad 1\ 0\ 1\ 1 \end{array}$$

7	0	1	1	1
6	0	1	1	0
5	0	1	0	1
4	0	1	0	0
3	0	0	1	1
2	0	0	1	0
1	0	0	0	1
0	0	0	0	0
-1	1	1	1	1
-2	1	1	1	0
-3	1	1	0	1
-4	1	1	0	0
-5	1	0	1	1
-6	1	0	1	0
-7	1	0	0	1
-8	1	0	0	0

Binær subtraksjon

Fremgangsmåte for tall representert ved 2'er komplement:

Adder tallene på vanlig måte.

Eksempel:

$$\begin{array}{r} \\ \\ + \\ \hline = (1) \end{array} \qquad \begin{array}{r} \\ \\ + \\ \hline = \end{array}$$

Går ut

Betyr positivt tall

Binær subtraksjon

Eksempel:

$$\begin{array}{r} \\ \\ + \\ \hline = \\ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \\ \\ + \\ \hline = \end{array}$$

Betyr negativt tall

Binær adder

En av de mest brukte digitale kretser

Vanlige anvendelser:

Mikroprosessor ALU / Xbox / mikserbord / digitalt kommunikasjonsutstyr / AD-DA omformere osv...

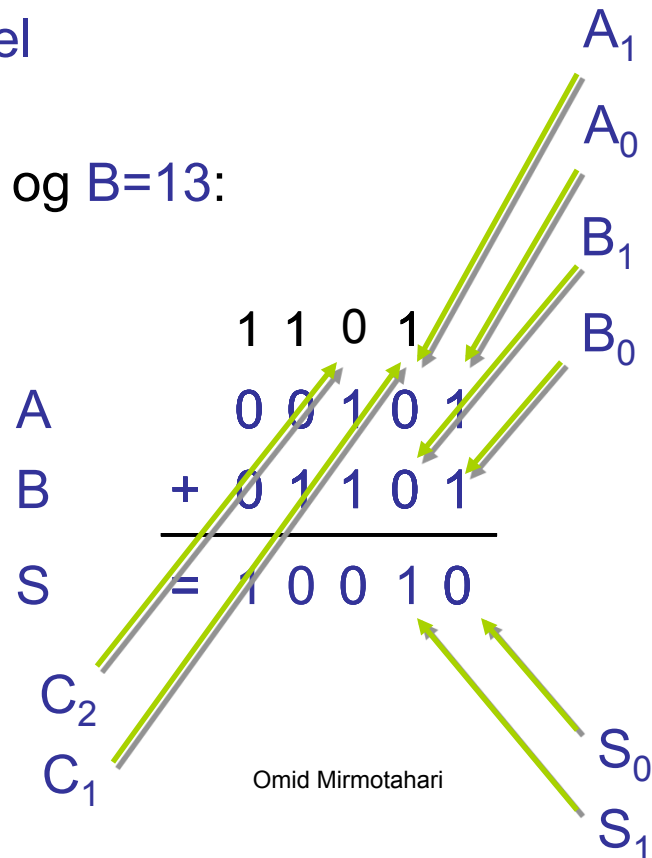
- Basis for addisjon / subtraksjon / multiplikasjon / divisjon og mange andre matematiske operasjoner
- All form for filtrering / signalbehandling

Binær adder

Ønsker å designe en generell binær adder

Funksjonelt eksempel

Adder to tall $A=5$ og $B=13$:

Halvadder (ingen mente inn)

Adderer sammen de to minst signifikante bittene A_0 og B_0 .

Elementet har 2 innganger og 2 utganger

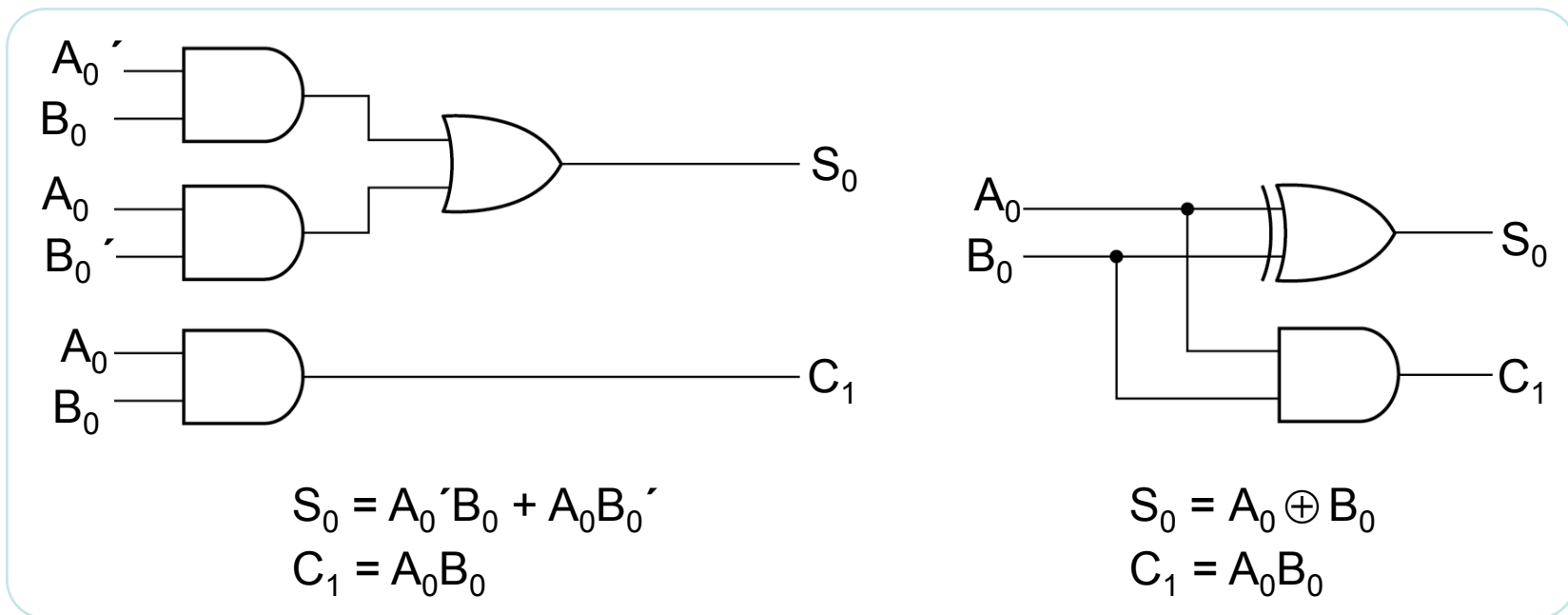
$$S_0 = A_0 \oplus B_0 = A_0 \oplus B_0$$

$$C_1 = A_0 B_0$$

Sannhetstabell

A_0	B_0	S_0	C_1
0	0	0	0
0	1	1	0
1	0	1	0
1	1	0	1

Halvadder implementasjon

Fulladder (mente inn)

Adderer sammen bit A_n , B_n med evt. *mente* inn

Elementet har 3 innganger og 2 utganger

$$S_n = A_n \oplus B_n \oplus C_n \text{ (oddefunksjon)}$$

$$C_{n+1} = A_n \cdot B_n \cdot C_n + A_n \cdot B_n \cdot \overline{C}_n + A_n \cdot \overline{B}_n \cdot C_n + \overline{A}_n \cdot B_n \cdot C_n$$

Sannhetstabell

A_n	B_n	C_n	S_n	C_{n+1}
0	0	0	0	0
0	0	1	1	0
0	1	0	1	0
0	1	1	0	1
1	0	0	1	0
1	0	1	0	1
1	1	0	0	1
1	1	1	1	1

Forenkling

Forenkler C_{n+1} ved
Karnaughdiagram

		$B_n C_n$			
		00	01	11	10
A_n	0			1	
	1		1	1	1

$$C_{n+1} = A_n' B_n C_n + A_n B_n' C_n + A_n B_n C_n' + A_n B_n C_n$$

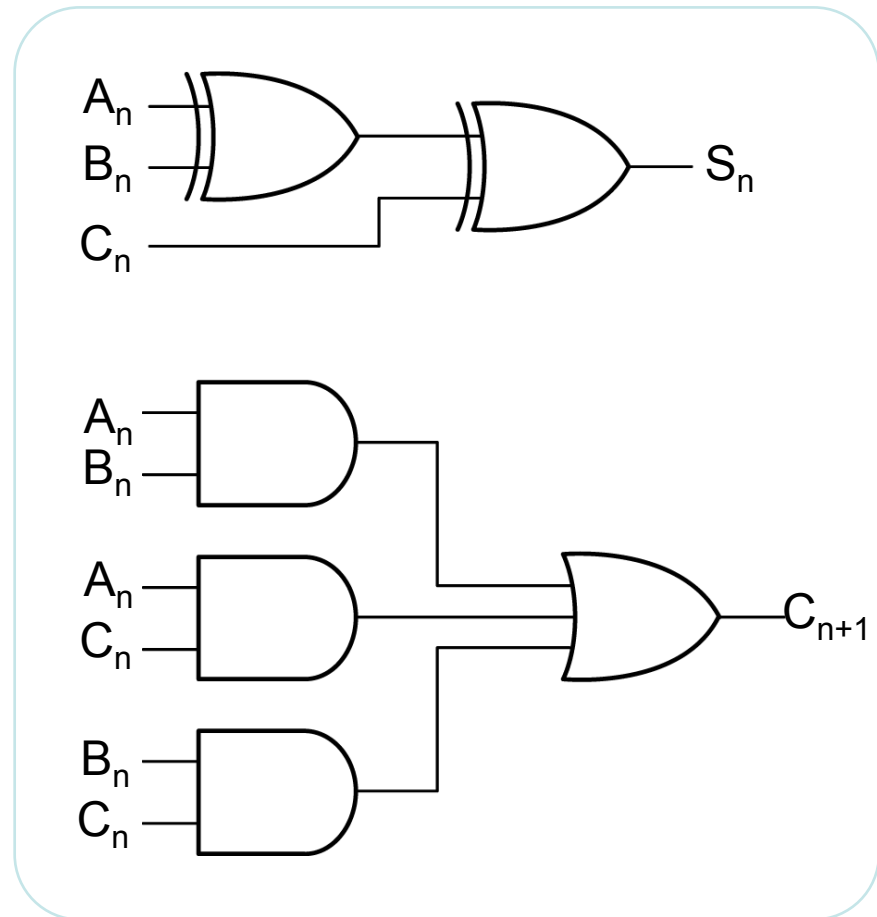
$$C_{n+1} = A_n B_n + A_n C_n + B_n C_n$$

Implementasjon I

Rett fram implementasjon

$$S_n = A_n \oplus B_n \oplus C_n$$

$$C_{n+1} = A_n B_n + A_n C_n + B_n C_n$$

Implementasjon II

Forenklet implementasjon av C_{n+1} basert på gjenbruk av porter fra S_n

$$S_n = (A_n \oplus B_n) \oplus C_n$$

Leser ut C_{n+1} fra karnaughdiagram på nytt

		$B_n C_n$			
		00	01	11	10
A_n	0			1	
	1		1	1	1

$$C_{n+1} = A_n B_n + A_n B_n' C_n + A_n' B_n C_n$$

$$C_{n+1} = A_n B_n + (A_n B_n' + A_n' B_n) C_n$$

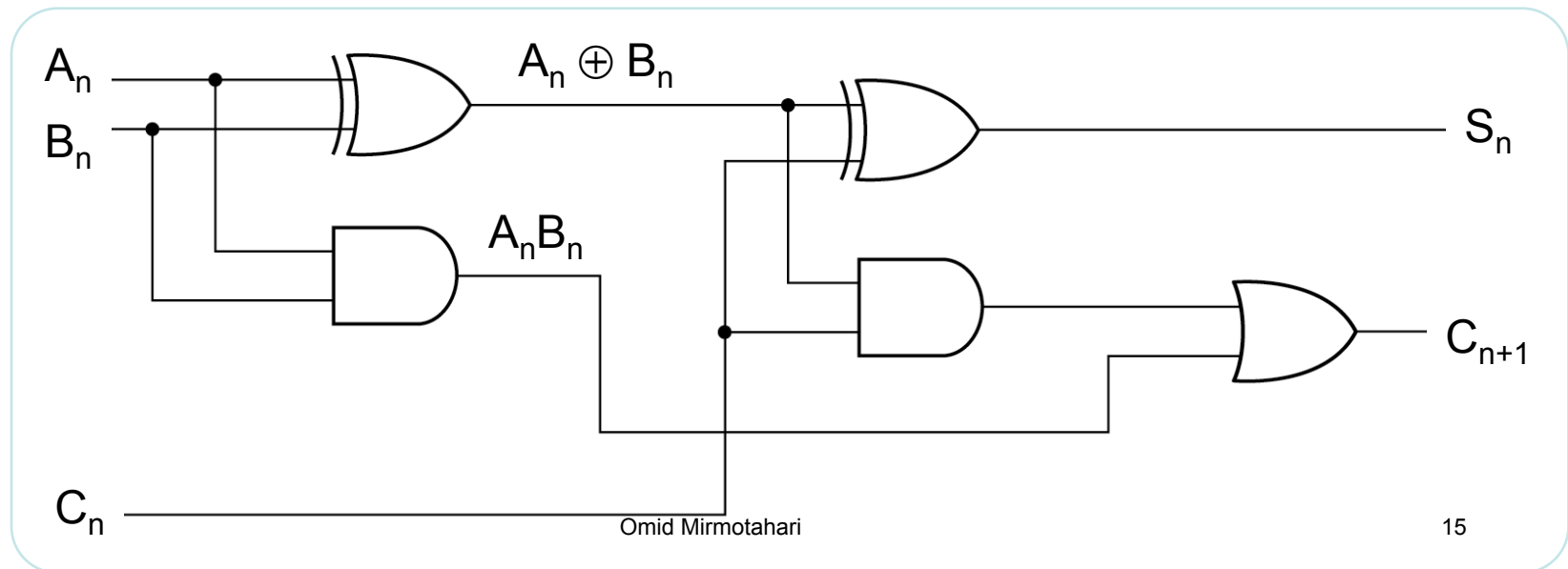
$$C_{n+1} = A_n B_n + (A_n \oplus B_n) C_n$$

Implementasjon II

Vanlig implementasjon av en-bits fulladder

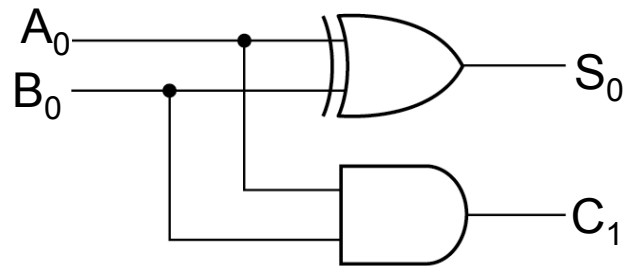
$$S_n = (A_n \oplus B_n) \oplus C_n$$

$$C_{n+1} = A_n B_n + (A_n \oplus B_n) C_n$$

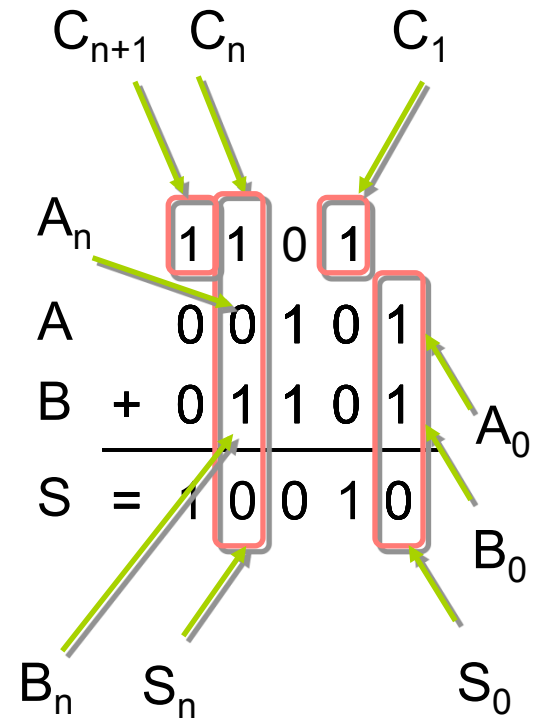
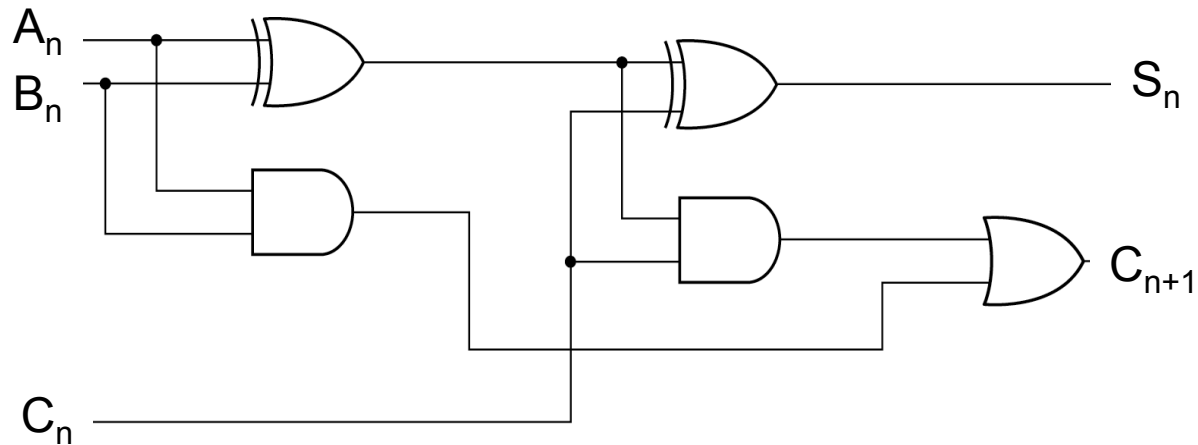

Binær adder

Halvadder (ikke mente inn)

Fulladder (evt. mente inn)

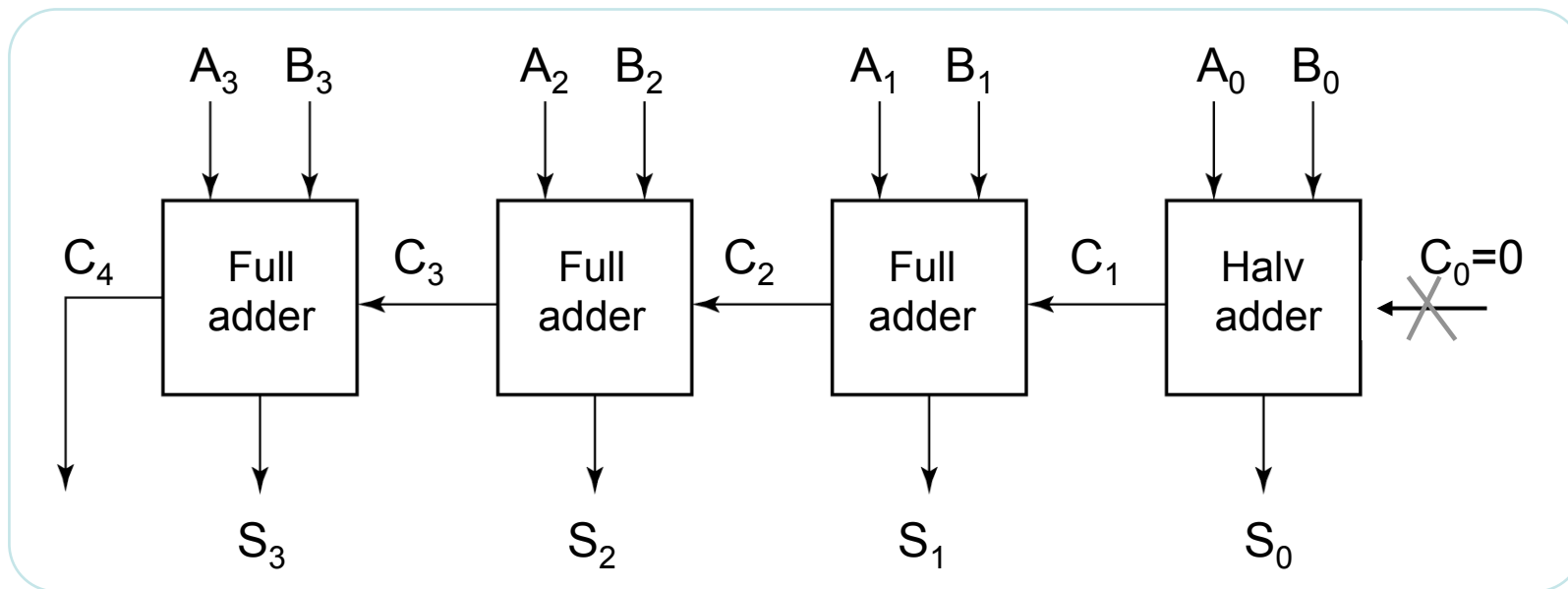

Et adder system

Systemelementer:

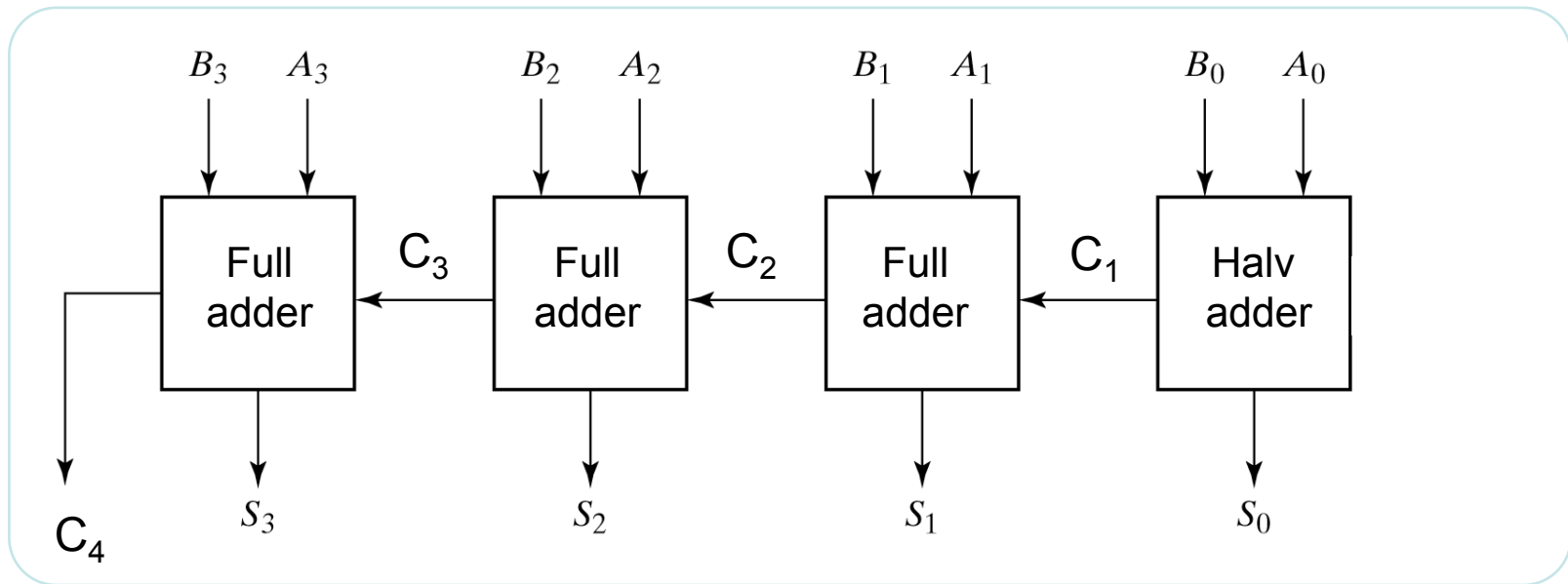
Halvadder: Tar ikke mente inn

Fulladder: Tar mente inn

Menteforplantning

4-bits binær adder

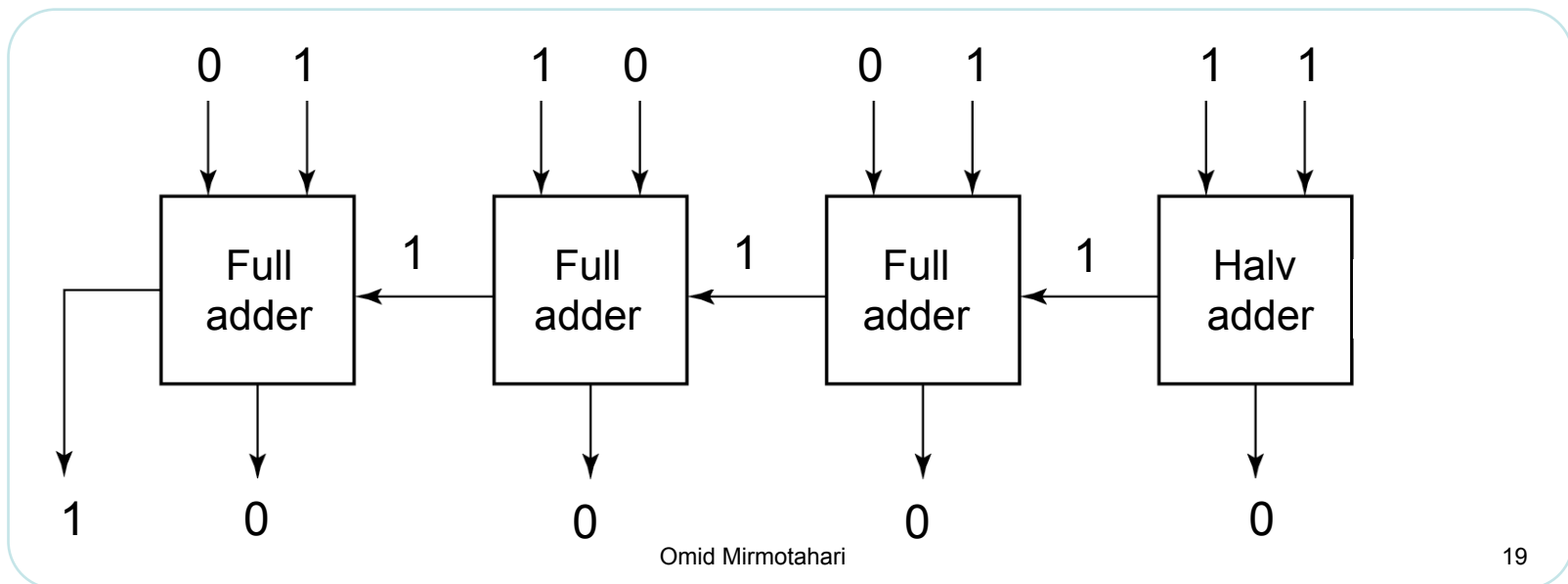

Menteforplantning

Portforsinkelse gir menteforplantning (rippeladder)

Eksempel

Adderer 0101 og 1011

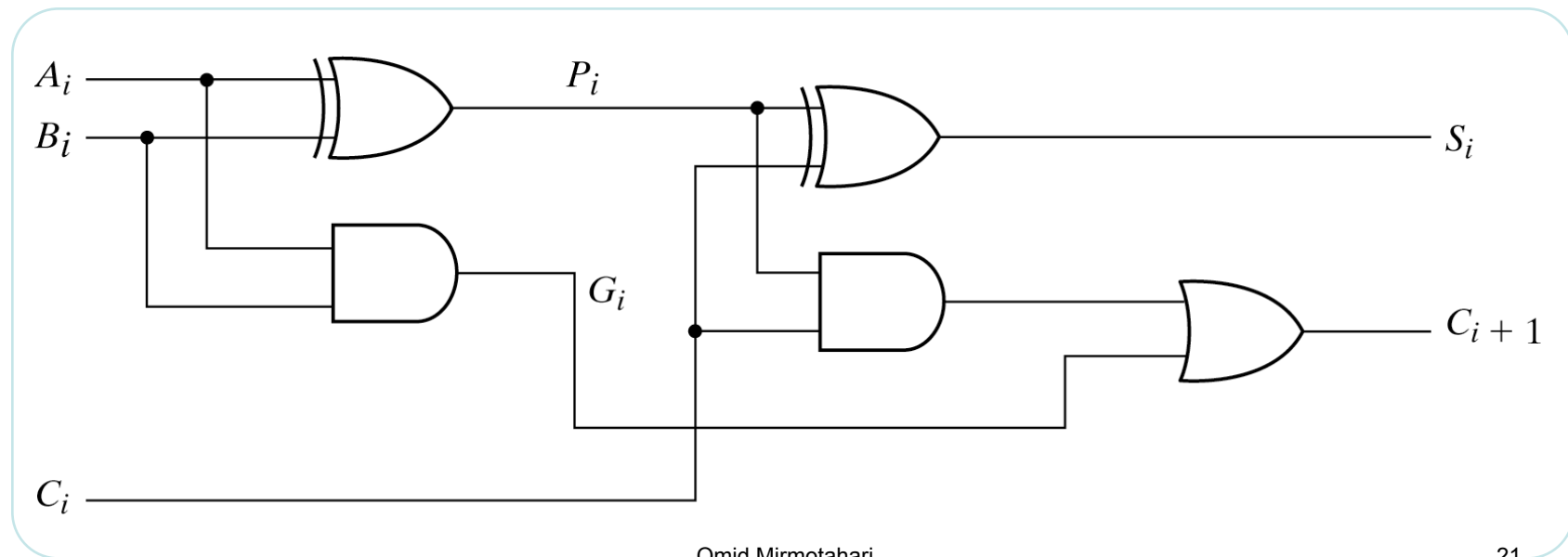
Subtraksjon ?

”Carry Lookahead”

Ønsker å unngå menteforplantning – gir økt hastighet

G_i – generate: brukes i menteforplantningen

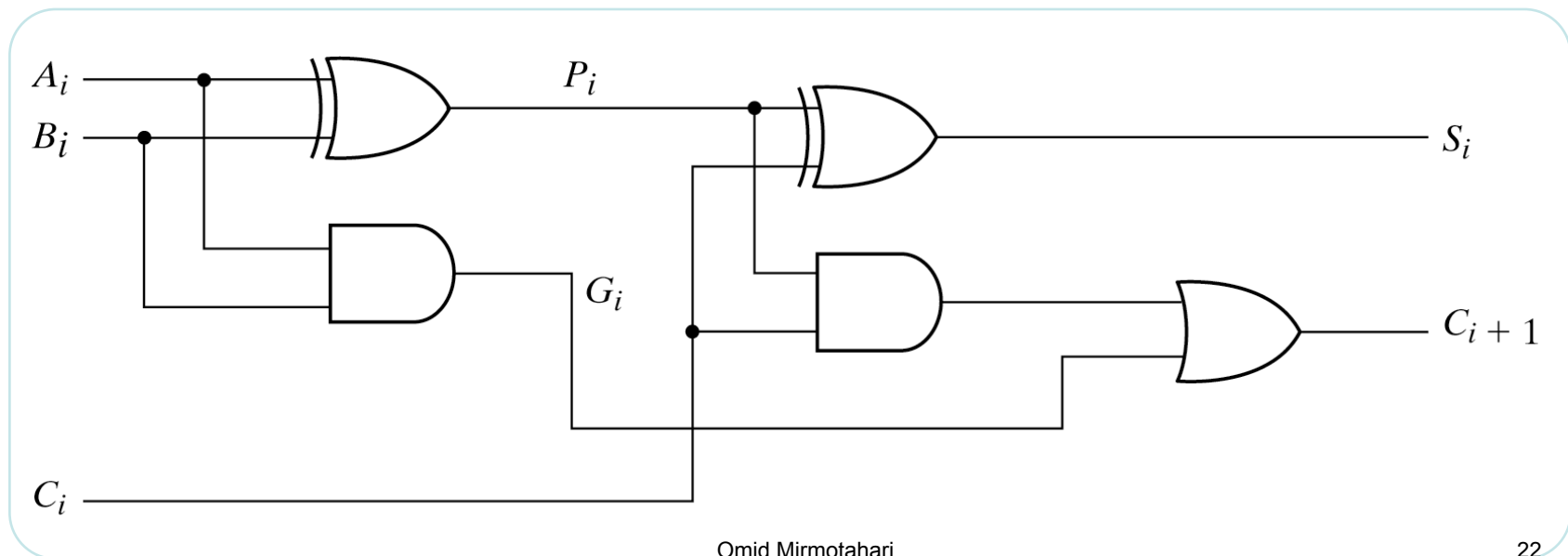
P_i – propagate: påvirker menteforplantningen

”Carry Lookahead”

$$S_i = P_i \oplus C_i$$

$$C_{i+1} = G_i + P_i C_i$$

”Carry Lookahead”

For en 4-bits adder bestående av 4 fulladdertrinn har vi:

$$S_i = P_i \oplus C_i \qquad C_{i+1} = G_i + P_i C_i$$

Uttrykker C_1 , C_2 og C_3 rekursivt

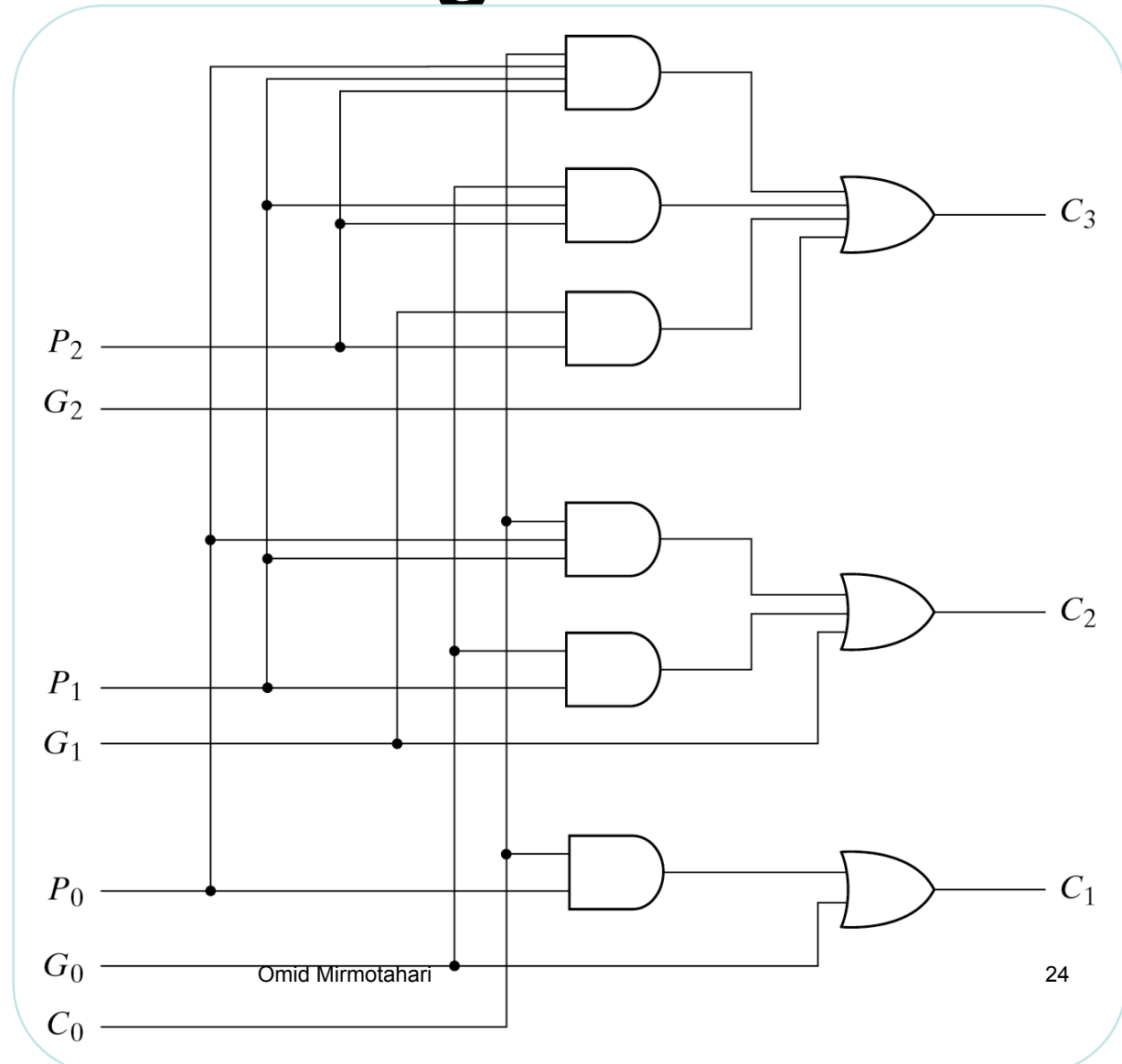
$$C_1 = G_0 + P_0 C_0$$

$$C_2 = G_1 + P_1 C_1 = G_1 + P_1(G_0 + P_0 C_0) = G_1 + P_1 G_0 + P_1 P_0 C_0$$

$$C_3 = G_2 + P_2 C_2 = G_2 + P_2 G_1 + P_2 P_1 G_0 + P_2 P_1 P_0 C_0$$

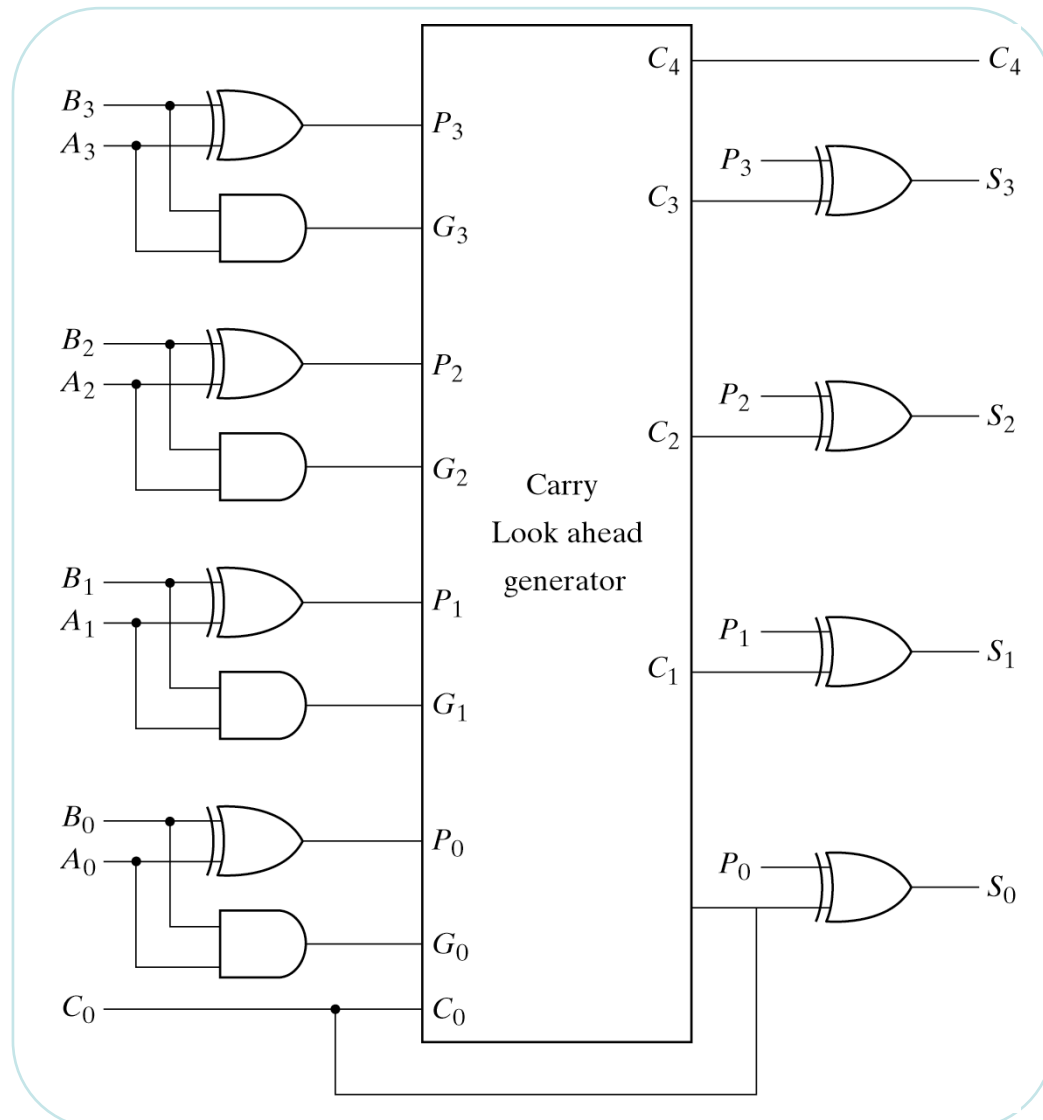
”Carry Lookahead” generator

Rett fram
implementasjon av
 C_1, C_2, C_3

”Carry Lookahead” adder

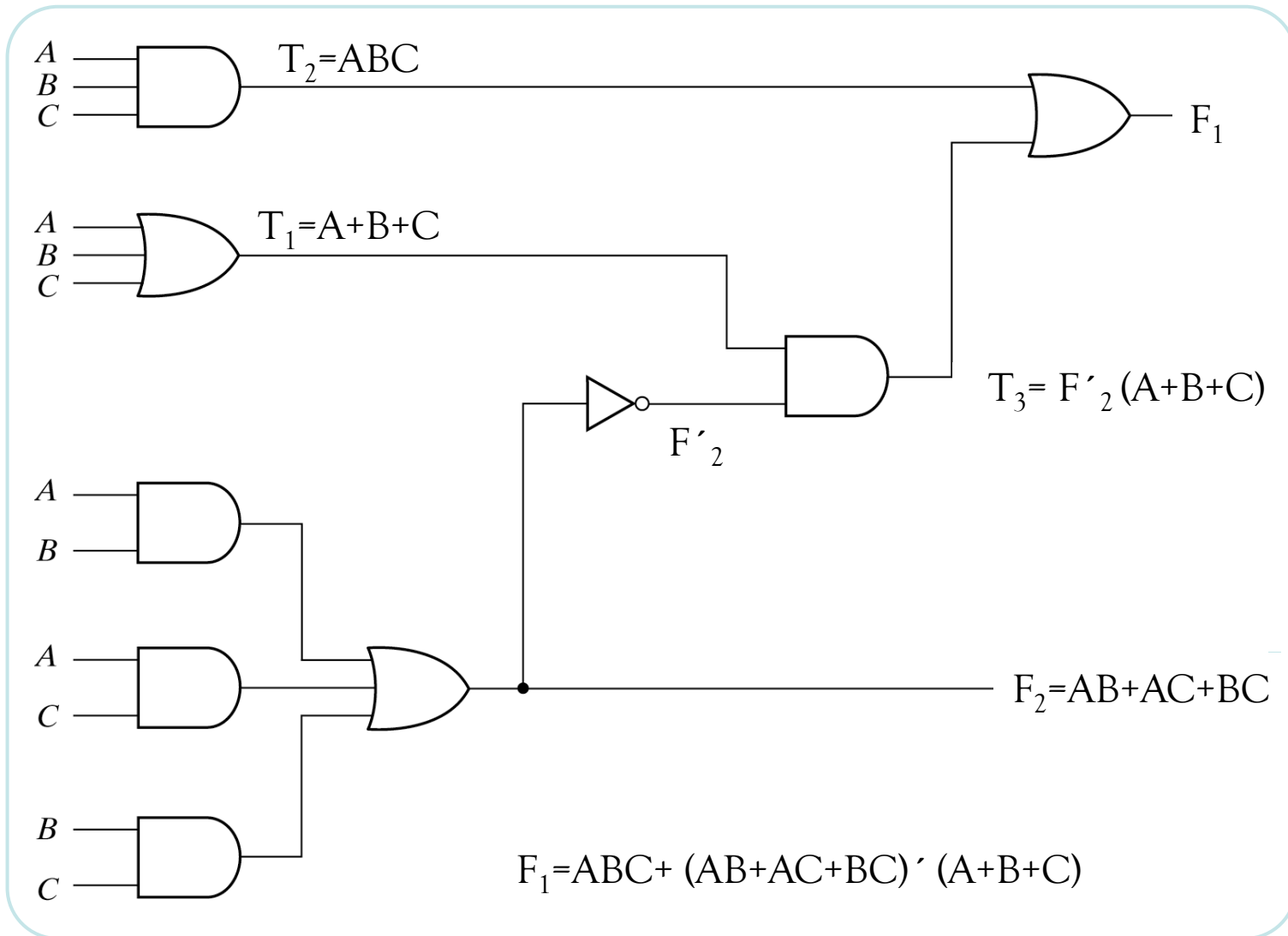
4-bits Carry Lookahead
adder med input carry
 C_0

Generell analyseprosedyre for digitale kretser

- 1) Sett funksjonsnavn på ledningene
- 2) Finn funksjonene
- 3) Kombiner funksjonsuttrykkene

Eksempel

Oppsummering

- Binær addisjon
- Negative binære tall - 2'er komplement
- Binær subtraksjon
- Binær adder
 - Halvadder
 - Fulladder
 - Flerbitsadder
 - Carry propagation / carry lookahead
- Generell analyseprosedyre